

PELASTUSOPISTO

Toimintakertomus 1.1. - 31.12.2008

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDON KATSAUS	3
2 VAIKUTTAVUUS	6
3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS	8
3.1 Toiminnan taloudellisuus	8
3.2 Toiminnan tuottavuus	11
3.3 Maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan tulos ja kannattavuus	13
4 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	19
4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	19
4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	20
4.3 Tutkimus –ja kehittämistoiminta	22
4.4 Pelastusopiston muut tavoitteet ja niiden toteutuminen vuonna 2008	23
5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	25
6 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT - JA ANALYYSI	28
6.1 Rahoituksen sekä tulo –ja kulurakenteen analyysi	28
6.2 Tilinpäätöslaskelmat	33
6.3 Tilinpäätösanalyysi	37
7 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	41
8 KRIISINHALLINTAKESKUS	43
9 ALLEKIRJOITUS	47

Kaaviot

Kaavio 1. Koulutettavapäivätavoitteet ja toteuma 2008.	4
Kaavio 2. Toteutuneet koulutettavapäivät 1996-2008.	5
Kaavio 3. Menojakauma	31

Kuvat

Kuva 1. Keskimääräinen koulutettavapäivän hinta vuosina 2001 – 2008	10
---	----

Taulukot

Taulukko 1. Taloudellisuustavoitteet ja toteutuma	8
Taulukko 2. Tuottavuuden toteutuma ja tavoite	11
Taulukko 3. Maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus vuonna 2008	13
Taulukko 4. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus vuosina 2005-2008	14
Taulukko 5. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma vuosina 2006-2008	18
Taulukko 6. Tutkinnot ja koulutettavapäivät: määrällisten tulosten tavoitteet ja toteutuma	19
Taulukko 7. Laadunhallinta koulutuksessa	21
Taulukko 8. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan tunnuslukuja 2008	22
Taulukko 9. Henkilöstövoimavarat	25
Taulukko 10. Määrärahojen toteuma ja kehys	28
Taulukko 11. Pelastusopiston kaikki toteutuneet määrärahat hallinnonaloittain	28
Taulukko 12. Pelastusopiston tulojakauma	30
Taulukko 13. Pelastusopiston menojakauma	31
Taulukko 14. Tuotto- ja kululaskelma 2008 ja 2007	33
Taulukko 15. Tase vastaavaa 2008 ja 2007	34
Taulukko 16. Tase vastattavaa 2007 ja 2008	35

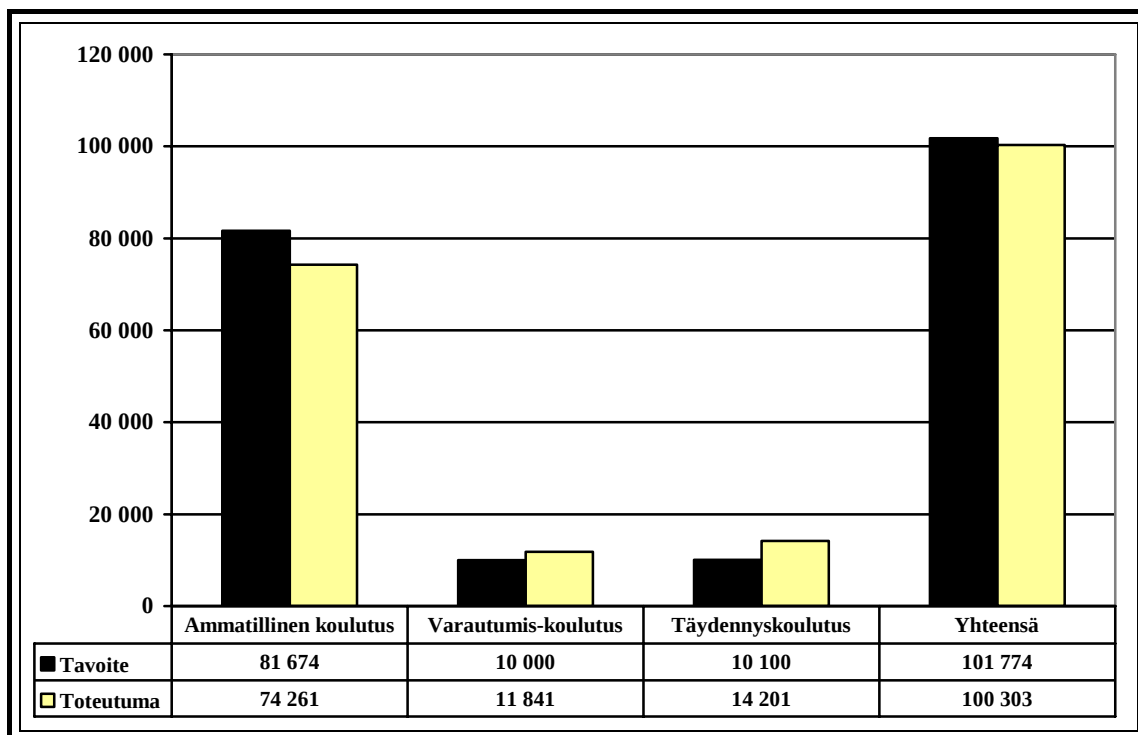
1 JOHDON KATSAUS

Vuonna 2008 Pelastusopiston toiminnassa nousee esille kaksi linjanvetoa. Ensinnäkin pitkään jatkuneen pelastajapulan helpottamiseksi opisto sai lisärahoituksen vuodelle 2009 pelastajien aloituspaikkamäärän kasvattamiseksi yhteensä 30:lla. Aloituspaikoista 12 toteutetaan Kuopiossa kasvattamalla pelastajakurssien vahvuutta ja loput toteutetaan alueellisina koulutuksina.

Toiseksi hallitus teki elokuun budjettiriihessä päätöksen pelastustoimen kansainvälisen valmiuden kohottamisesta. Tämä tarkoittaa henkilöstörekisterin perustamista, kaluston kehittämistä ja laajamittaista koulutusta. Näistä tehtävistä vastaa jatkossa opiston yhteydessä toimiva kriisinhallintakeskus.

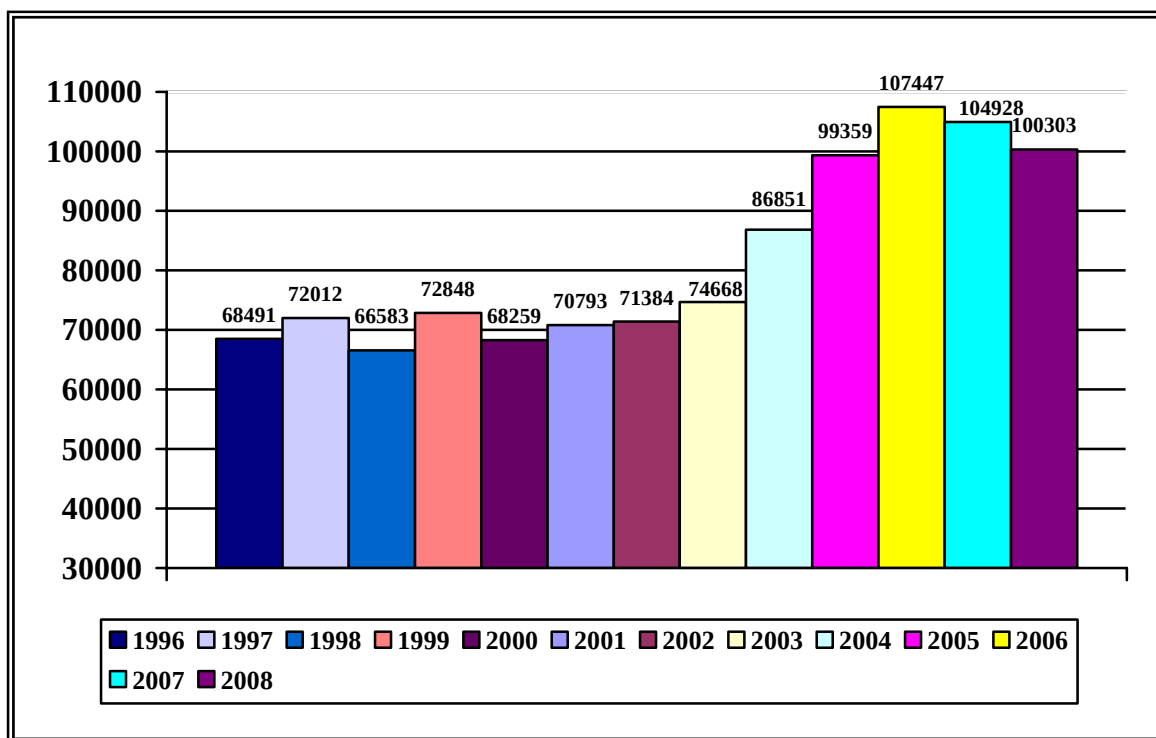
Pelastusopistolla on rakennettu uusia tiloja yhtämittaisesti vuodesta 2004 lähtien. Nyt rakentamisen painopiste on siirtynyt kampusalueelta harjoitusalueelle, missä aloitettiin kaasutoimisen huoneistopalosimulaattorin rakennustyöt syksyllä 2008.

Kokonaisuutena ottaen Pelastusopisto saavutti koulutettavapäivätavoitteensa lähes päivälleen. Aikaisempien vuosien tapaan tutkintoon johtava koulutus ei aivan saavuttanut tavoitettaan, mutta täydennyskoulutus paikkasi syntyneen vajeen. Selvästi suurin poikkeama asetettuihin tavoitteisiin liittyy Uusimaa 2008 –harjoitukseen, joka tuotti yhteensä 5671 koulutettavapäivää, mikä on tiettävästi enemmän kuin yksikään koulutustapahuma opiston historiassa.

Kaavio 1. Koulutettavapäivätavoitteet ja toteuma 2008.

Pelastusopiston keskeisimpänä tuloksellisuusmittarina voi pitää koulutettavapäiväkertymää, mikä vuoteen 2003 saakka vaihteli 70 000 päivän tuntumassa. Vuonna 2004 koulutettavapäiväkertymä kääntyi selvään nousuun, mikä kuitenkin tasaantui vuoden 2007 aikana (kaavio 2).

Kaavio 2. Toteutuneet koulutettavapäivät 1996-2008.

Lähipuosina koulutettavapäiväkertymä tulee säilymään kuta kuinkin nykyisellään olettaen, että hätäkeskuspäivystäjien koulutus säilyy jatkossakin vuoden 2008 tasolla.

2 VAIKUTTAVUUS

Opetus

Pelastusopiston vaikuttavuustavoitteena on lisätä koulutuksella ja tutkimuksella yhteiskunnan turvallisuutta. Vaikutamme välillisesti opiskelijoittemme osaamisen kehittämisen ja kehittymisen kautta siihen työhön, jota he tekevät ja tulevat tekemään omissa organisaatioissaan. Turvallisuustyön keskiössä ovat aina ihmiset - myös pelastajina ja auttajina.

Pelastusopiston ydintehtävänä on kouluttaa osaavia ja motivoituneita asiantuntijoita pelastustoimen, hätäkeskustoiminnan sekä varautumisen ja väestönsuojelun erityyppisiin tehtäviin. Tavoitteena on opetuksen korkea laatu ja tämän toteutumista arvioidaan mm. erilaisin kyselyin. Tutkintopalaute-, täydennyskoulutus- sekä varautumiskoulutuksen kyselyiden tulokset on esitetty taulukossa 7.

Pelastusopistosta valmistuvat sijoittuvat työmarkkinoille edelleen erittäin hyvin. Tekemämme koulutustarvekyselyn mukaan alipäällystö- ja insinööri (AMK) -tutkinnoissa valmistuvien määrä vastaa hyvin työmarkkinakysyntää, sen sijaan pelastajatutkinnon kohdalla oli tutkimushetkellä (joulukuu 2007-tammikuu 2008) havaittavissa selvä lisäkoulutuspaikkojen tarve.

Pelastusopiston henkilöstö on myös osallistunut aktiivisesti pelastustoimen, hätäkeskustoiminnan sekä varautumisen kehittämistä käsittelevään yhteiskunnalliseen ja ammatilliseen keskusteluun sekä palveluiden kehittämiseen. Keskeisimpiä foorumeita ovat olleet ammattilehdet ja muu media, täydennyskoulutuskurssit ja seminaarit sekä erilaiset työryhmäjäsenyydet, lausuntojen kirjoittaminen ja toimeksiannot.

Pelastusopiston julkaisusarjoissa valmistui vuoden aikana 7 aineistoa. Opiskelijoidemme ohella aineistoja tilataan paljon pelastuslaitoksiin, hätäkeskuksiin sekä myös alamme järjestöjen koulutustarpeisiin.

Tutkimus- ja kehittäminen

Sisäasiainministeriön tutkimusstrategian mukaan Pelastusopisto vastaa pelastustoimen tutkimustoiminnan koordinoinnista Suomessa. Vuonna 2008 Pelastusopisto vastasi pelastustoimen tutkimusohjelman päivittämisestä.

Yhteistoiminta palosuojelurahaston kanssa jatkui tiiviinä ja Pelastusopiston rooli tutkimustulosten hyödyntämisen edistäjänä korostui.

Pelastustoimen tulevaisuusluotausraati toimi vuonna 2008 aktiivisesti ja tuotti kaksi raporttia, joissa tarkasteltiin pelastustoimen tulevaisuuden ennakointia ja mahdollisia skenaarioita. Tulevaisuusluotausraati toimii erityisesti pelastustoimen johdon foorumin mekanismina ja avustajana tulevaisuuteen suuntaavissa analyyseissä.

Lisäksi Pelastusopisto jatkoi Palotutkimusraadin asiamiestehtävien hoitamista ja vastasi kahden osahankkeen ”Pelastushenkilöstön urakehityksen linjaukset ja koulutusjärjestelmän tuki” ja ”Tutkimus- ja kehittämistoiminnan edistäminen sekä tulosten hyödyntäminen” tehtävistä pelastustoimen toimintakykyhankkeessa.

3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

3.1 Toiminnan taloudellisuus

Taulukko 1. Taloudellisuustavoitteet ja toteutuma

KOULUTUSSUORITTEET	Tulossopimuksen mukainen tavoite	Tulossopimuksen mukainen toteutuma	Kustannus-perusteinen toteutuma	Tavoitteen ja tulossopimuksen mukaisen toteutuman erotus
Koulutettavapäivän keskimääräinen bruttohinta, €				
- vuonna 2005	138	136	132	- 2
- vuonna 2006	132	133	159	+ 1
- vuonna 2007	136	151	153	+18
- vuonna 2008	136	141	144	+5
- vv. 2007 ja 2008 erotus	0	-10	-9	
Opiskelijakohtainen käyttömeno ammatillisessa peruskoulutuksessa €/vuosi				
- vuonna 2005	26.800	24.600	23.490	- 2.200
- vuonna 2006	26.000	25.831	30.811	- 169
- vuonna 2007	25.100	30.117	30.515	+5.017
- vuonna 2008	25.900	28.040	28.472	+2.140
- vv. 2007 ja 2008 erotus	-800	-2077	-2043	
Opiskelijakohtainen käyttömeno päällystön amk-koulutuksessa sm:n osuus €/vuosi				
- vuonna 2005	10.000	8.455	7.345	- 1.545
- vuonna 2006	7.000	6.378	11.359	- 622
- vuonna 2007	8.500	6.957	7.355	- 1.543
- vuonna 2008	8.500	3.521	4.095	-4.979
- vv. 2007 ja 2008 erotus	0	-3.436	-3.260	
Täydennyskoulutuksen kurssipäivän hinta €/pv				
- vuonna 2005	179	169	168	- 10
- vuonna 2006	184	156	183	- 28
- vuonna 2007	185	276	278	+91
- vuonna 2008	190	266	267	+76
- vv. 2007 ja 2008 erotus	+5	-10	-11	
Pakollisen väestönsuojelukoulutuksen kurssipäivän hinta				
- vuonna 2005	145	206	200	+ 61
- vuonna 2006	140	143	169	+ 3
- vuonna 2007	150	126	128	-24
- vuonna 2008	150	129	131	-21
- vv. 2007 ja 2008 erotus	0	+3	+3	
Muun varautumiskoulutuksen kurssipäivän hinta				
- vuonna 2007	150	127	129	-23
- vuonna 2008	150	128	131	-22
- vv. 2007 ja 2008 erotus	0	+1	+2	
Koulutuksen kokonaiskustannukset	15 400 000	13 086 133	13 315 996	- 2 313 867

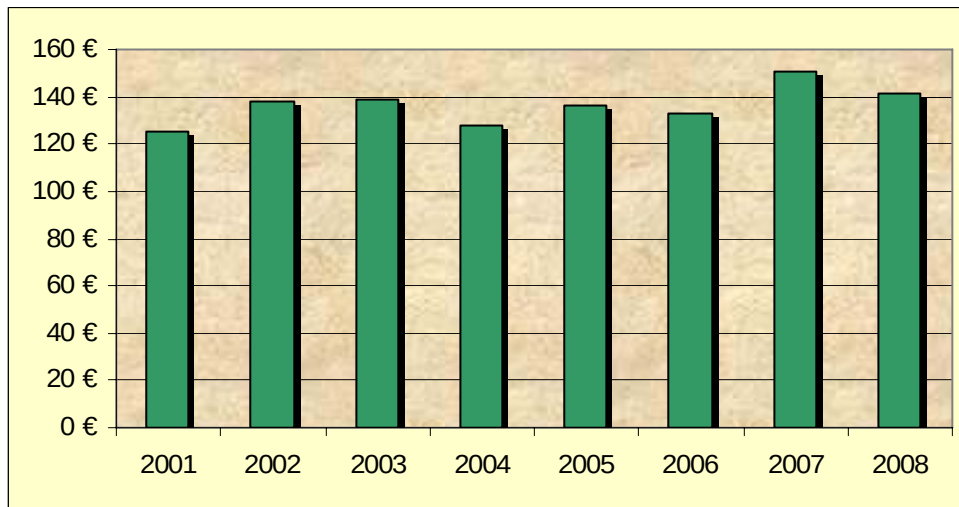
Opiskelijakohtainen käyttömeno

Ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijakohtaisen menoperusteisen vuosikulun (28 040 euroa) lasku edellisen vuoden huippulukemasta (30 117) selittyy paljolti sillä, että koulutukseen liittyvien investointien määrässä palattiin normaalille tasolle (investointeja oli 40 % vähemmän kuin vuonna 2007). Varsinaisesta tavoiteluvusta (25 900) kuitenkin jäädään pitkälti siitä syystä, ettei tavoitetta asetettaessa vielä tiedetty VPJ – kehittämiserien päättämisistä, jotka vaikuttivat eniten juuri opettajien palkkoihin. Ammatillisen peruskoulutuksen yksikkökustannusta, josta vuosikulukin lasketaan, nostaa vielä se, että pääkaupunkiseudulla järjestettävä hätäkeskuspäivystäjäkurssi keräsi jo vuodella 2008 runsaasti suunnittelu - ja valintakoekustannuksia ennen ensimmäistään kertynyttä koulutettavapäivää.

SM:n rahoitusosuus palopäällystön AMK - koulutuksen opiskelijakohtaisesta vuosikuluista laski alle puoleen viime vuoden luvusta. Syynä tähän ovat palopäällystön koulutuksen maltillinen kustannuskehitys – koulutus on selvästi halvempaa kuin muu tutkintoon johtava koulutus, sekä Savonia - ammattikorkeakoululta saatavan korvauksen nouseminen entistä paremmalle tasolle.

Koulutettavapäivän hinta

Keskimääräinen koulutettavapäivän hinta on Pelastusopistolla järjestettävän koulutuksen taloudellisuutta mittaava tunnusluku. Koulutettavapäivän hinta (141 euroa) laski 7 %:a edellisestä vuodesta. Pääsyyinä tähän on laskentatavan muutos, eli viime vuoden tavoiteluvussa ei enää otettu huomioon Kriisinhallintakeskusta. Jonkin verran jäätiin silti tavoitteesta (136 euroa) ja pääsyyinä tähän ovat jo edellä mainitut seikat liittyen Kera-valla järjestettävään hätäkeskuspäivystäjäkoulutukseen ja uuteen VPJ - palkkausjärjestelmään.

Kuva 1. Keskimääräinen koulutettavapäivän hinta vuosina 2001-2008

Täydennyskoulutuksen kurssipäivän hinta

Täydennyskoulutuksen kurssipäivän hinta (266 euroa) on halventunut 4 %:a vuoden 2007 tasosta. Tavoitetasosta (190 euroa) on jääty lähinnä sen takia, että sitä määriteltäessä ei oltu vielä osattu ottaa huomioon tarkentuneen opettajien työajan kohdentamisen kautta saatavaa kuvaa kustannusten oikeasta tasosta.

Pakollisen ja muun varautumiskoulutuksen kurssipäivän hinta

Pakollisen varautumiskoulutuksen kurssipäivän hinta (129 euroa) oli 21 euroa eli 15 prosenttia tavoitehintaa (= 150 euroa) halvempi, kun taas muun varautumiskoulutuksen vastaava hinta on 128 euroa, eli 22 euroa tavoitetta (= 150 euroa) halvempi. Varautumiskoulutuksen kurssipäivän hinta on vaihdellut vuosittain suuresti, mutta näyttää siltä että hinnat ovat toistaiseksi vakiintuneet. Varautumiskoulutuksen kustannukset muodostuvat pääasiassa opettajien matka – ja palkkakuluista, sekä kurssilaisille suoritettavista korvauksista koulutukseen osallistumisesta.

3.2 Toiminnan tuottavuus

Taulukko 2. Tuottavuuden toteutuma ja tavoite

	TOTEUTUMA 2006	TOTEUTUMA 2007	TAVOITE 2008*)	TOTEUTUMA 2008*)	ERO TAVOITE/ TOTEUTUMA 2008
Henkilöstökulut/ Koulutettavapäivät	49,07	57,39	51,00	63,53	- 24,5 %
Koulutettavapäivät/ Henkilötyövuodet	1 028	957	1 025	967	- 5,7 %
Koulutettavapäivät/ Opettaja	1 510	1 345	1 500	1 323	- 11,8 %
Opiskelijat/Opettaja	7,9	7,1	7,4	7,4	+/- 0 %

*)Vuoden 2008 tuottavuuden tavoite – ja toteumaluvuissa ei ole huomioitu henkilöstökulujen eikä henkilötyövuosien osalta erillisrahoituksella tai Kriisinhallintakeskuksessa työskentelevää henkilöstöä. Myöskään Kriisinhallintakeskuksen koulutettavapäiviä (mm. uusimaa harjoitus) ei ole huomioitu näissä luvuissa.

Toteutumatieto on laskettu seuraavasti:

Henkilöstökulut / koulutettavapäivät: $5\,885\,546 / 92\,639 = 63,53$

Koulutettavapäivät/henkilötyövuodet: $92\,639 / 95,78 = 967$

Koulutettavapäivät/opettaja: $92\,639 / 70 = 1323,4$

Opiskelijat/opettaja: $92\,639 / 180 / 70 = 7,4$

Opetustunnit: Luento – ja tuntiopetuksen osuus: 2006: 9 578 opetustuntia, 2007: 11 433 opetustuntia, 2008: 12 937 opetustuntia

Koulutettavapäivätavoite on asetettu teoreettisen optimitilanteen mukaan, minkä vuoksi koulutettavapäivätuotokseen vahvasti nojautuvien tuottavuusmittareiden jääminen tavoitteesta johtuu enimmäkseen koulutettavapäiväkertymän jäämisestä vuodelle 2008 asetetusta tavoitearvosta. Tavoitteesta jääminen johtuu pääosin keskeytyksistä, mutta myös siitä että koulutettavapäiväkertymän tavoitearvo tutkintoon johtavan koulutuksen osalta on laskettu 190 päivällä kun lukukauden pituus tosiasiallisesti on 180 päivää. Tämä asia on korjattu vuoden 2009 tulossopimuksessa.

Koulutettavapäivä / HTV mittarissa on päästy hyvin lähelle varsinaista tavoitearvoa, koska HTV- kehitys on ollut tavoitteitakin paljon maltillisempaa. Tässä esitetyissä mittareissa ei koulutettavapäivissä eikä henkilötyövuosissa ole mukana kriisinhallintakeskusta, tutkimustoimintaa, eikä muuta erillisrahoitteista toimintaa kuten Uusimaa - harjoitusta.

Henkilöstökulut / koulutettavapäivät -tunnuslukuun vaikuttaa korottavasti koulutettavapäiviin liittyvien seikkojen lisäksi myös se, että tulossopimusta laadittaessa ei ollut vielä

tietoa VPJ - siirtymäkausien päättämisestä, jonka kustannusvaikutus virastolle oli n. 160 000 euroa. Tunti -ja luento-opetuksen osuus koulutukseen käytetyistä henkilöstökuluista jatkoi edelleen kasvuaan ja sen osalta vuosi 2008 saattaa jäädä ainakin vähäksi aikaa ennätysvuodeksi, koska päättävien hätäkeskuspäivystäjäkurssien simulaatiojaksoja oli vuoden 2008 keväällä ennätyksellisen paljon. Yhtä opettajaa kohti on viime vuonna ollut keskiarvona 7,4 opiskelijaa, joten tämä tuottavuuden tunnusluku toteutui vuonna 2008 täsmälleen odotetun mukaisesti.

3.3 Maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Taulukko 3. Maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus vuonna 2008

	Budjettituetut liiketaloudelliset suoritteet (2 §)	Liike- taloudelliset suoritteet (4 §)	Liiketaloudel- linen toiminta yhteensä	Julkis- oikeudelliset suoritteet (1 §)	Yhteisrahoit- teinen toi- minta
TUOTOT					
Maksullisen toiminnan myynti- tuotot	73 430	639 274	712 704	108 300	
Maksullisen toiminnan muut tuo- tot		248 034	248 034		
TUOTOT YHTEENSÄ	73 430	887 308	960 738	108 300	572 654
KUSTANNUKSET					
Maksullisen toiminnan erilliskus- tannukset					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	10 939	10 939	699	3 618
Henkilöstökustannukset	186 282	372 103	558 385	230 087	509 776
Vuokrat	2 820	1 105	3 925	4 224	9 998
Palvelujen ostot	12 766	70 345	83 111	12 514	65 836
Muut erilliskustannukset	1 941	24 184	26 124	13 952	73 232
Erilliskustannukset y ht.	203 809	478 675	682 485	261 476	662 460
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-130 379	408 633	278 254	-153 176	-89 806
Maksullisen toiminnan osuus Yhteiskustannukset					
- tukitoimintojen kustannukset	9 377	46 917	56 294	15 904	149 906
- poistot	8 579	42 926	51 506	14 551	133 082
- korot	966	4 833	5 799	1 638	-
- muut yhteiskustannukset	122 228	627 469	749 697	136 616	388 327
= osuus yhteiskustannuksista yhteensä	141 150	722 145	863 295	168 710	671 316
Kokonaiskustannukset yhteensä	344 959	1 200 821	1 545 780	430 186	1 333 776
YLIJÄÄMÄ (+)/ALIJÄÄMÄ (-)	-271 530	-313 512	-585 042	-321 886	-761 122
Kustannusvastaavuusprosentti	21 %	74 %	62 %	25 %	43 %

Maksullinen toiminta

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat on laadittu suoritteista, jotka muodostuvat sisäasiainministeriön maksuperustepäätöksen 1 § - 2§ ja 4§:n mukaisesta toiminnasta. Pelastusopistolla on kahdenlaisia liiketaloudellisesti hinnoiteltavia suoritteita: 2§ mukaisia ns. budjettituettuja suoritteita, jotka ovat valtion 60 % kurssipäivän hinnasta subventoimaa koulutusta, sekä 4§:n mukaisia puhtaasti liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavia suoritteita. Molemmista suoriteryhmistä on laadittu omat kustannusvastaavuuslaskelmat. Lisäksi maksulliseen toimintaan kuuluvat julkisoikeudelliset suoritteet (1 §), joille maksuperustepäätöksessä on säädetty kiinteä hinta.

Taulukko 4. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus vuosina 2006-2008

	Julkisoikeudelliset suoritteet			Liiketaloudelliset suoritteet		
	2006	2007	2008 yht.	2006	2007	2008 yht.
(1000 e)						
TUOTOT						
maksullisen toiminnan tuotot						
- maksullisen toiminnan myyntituotot	81	106	108	1 032	655	713
- maksullisen toiminnan muut tuotot				175	183	248
Tuotot yhteensä	81	106	108	1 207	838	961
KUSTANNUKSET						
maksullisen toiminnan erilliskustannukset						
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	1	1	1	107	14	11
- henkilöstökustannukset	9	252	230	277	560	558
- vuokrat	4	4	4	196	2	4
- palvelujen ostot	9	12	12	304	67	83
- muut erilliskustannukset	4	14	14	151	37	26
Erilliskustannukset yhteensä	27	283	261	1 035	680	682
KÄYTTÖJÄÄMÄ	54	-177	-153	172	158	279
maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista						
- tukitoimintojen kustannukset	2	10	16	103	36	56
- poistot	32	20	15	244	69	52
- korot	1	1	2	7	5	6
- muut yhteiskustannukset	140	153	137	595	693	750
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	175	184	170	950	803	864
Kokonaiskustannukset yhteensä	202	467	431	1 985	1 483	1 546
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-121	-361	-323	-778	-645	-585
KUSTANNUSVASTAAVUUS	121	361	323			
Kustannusvastaavuus -%	40 %	23 %	25 %	61 %	57 %	62 %

Budjettituetut liiketaloudelliset suoritteet (2 §)

SM:n asetuksessa Pelastusopiston maksullisista suoritteista kohdassa 2§ mainitaan seuraavaa: *”Pelastusopistolain 36 §:n 2 momentissa tarkoitettuja suoritteita, joista Pelastusopisto perii asiakasmaksuna keskimäärin 40 prosenttia kurssin kuluista, ovat Pelastusopiston harjoitusalueella sovellettuina harjoituksina toteutettavat kurssit, joilla opetetaan pelastuslaitosten ja sopimuspalokuntien miehistöltä vaadittavaa pelastustoiminnan ammattitekniistä osaamista.”*

Maksuasetuksessa 2 § pykälän mukaista koulutusta järjestettiin vain kolmasosa siitä mitä vuonna 2007. Tämä vaikuttaa tästä koulutuksesta erikseen tehtäviin kannattavuuslaskelmiin vahvasti kustannusvastaavuusprosenttia alentavasti, koska toiminnan volyymin tippuessa kiinteiden kustannusten merkitys laskelmissa korostuu tavallista enemmän. Kustannusvastaavuusprosentti tippui edellisen vuoden 35 %:n kustannusvastaavuudesta vuonna 2008 21 %:iin, joten hintoja on pyrittävä jatkossa tällä toiminta-asteella nostamaan, jotta päästäisiin mahdollisimman lähelle maksuasetuksessa määriteltyä subventi-on astetta. Budjettituettu koulutus oli 271 530 euroa alijäämäistä, mikä on noin 160 000 enemmän mitä maksuperusteasetus antaisi myöden tulojen jäädessä n. 75 000 euron tasolle.

Markkinaperusteisesti hinnoiteltavat liiketaloudelliset suoritteet (4 §)

Pelastusopiston liiketaloudellinen toiminta on pääosin täydennyskoulutusta, jonka lisäksi maksullisen toiminnan tuloja saadaan julkaisumyynnistä, majoitus – sekä opetustilojen vuokrauksesta, ja maksullisesta T&K toiminnasta. Vuonna 2008 markkinaperusteisesti hinnoitellun toiminnan tuotot kasvoivat n. 31 %, ollen 887 308 euroa. Tulon hankkimista vastaavat kustannukset olivat 1 200 821 euroa ja ne kasvoivat vastaavasti n. 30 %. Toiminta oli vuonna 2008 täten 313 512 euroa alijäämäistä, kustannusvastaavuuden noustessa 1 prosenttiyksiköllä 74 %:iin. Kustannusvastaavuuden kasvu yhdelläkin prosenttiyksiköllä on kuitenkin hyvä suuntamerkki tilanteessa, jossa suuren kuluerän varsinakin täydennyskoulutuksessa muodostavat opettajien palkat kasvoivat lähemmäs 5 % ja muut kustannukset melkein saman verran.

Liiketaloudellinen toiminta yhteensä

Budjettivaroin tuetun ja markkinahintaisen liiketaloudellisen toiminnan kustannusvastaavuus yhteenlaskettuna on 62 %, joten kustannusvastaavuus nousi tältä osin 5% edelliseen vuoteen verrattuna. Yhteenlaskettu alijäämä oli vuonna 585 042 euroa, joten alijäämän osuus pienentyi 12 %:lla. Budjettituetun toiminnan osuus alijäämästä on 46 %. Pelastusopisto jatkaa edelleen toimenpiteitä hinnoittelun saattamiseksi kustannuksia vastaavalle tasolle liiketaloudellisten suoritteiden osalta.

Julkisoikeudelliset suoritteet (1 §)

Liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavien maksullisten suoritteiden lisäksi Pelastusopisto tuottaa valtion maksuperustelain 6 §:ssä tarkoitettuja maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita. Nämä suoritteet ovat sisäasiainministeriön maksuperustepäätöksen 1 §:n mukaista koulutusta. Pelastusopisto perii asetuksen perusteella 70 euroa kurssipäivältä, ja näihin kursseihin sisältyy opetuksen ja oppimateriaalin lisäksi majoitus sekä ruokailu.

Vuonna 2008 julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus on noussut 2 prosenttiyksikköä 25 prosenttiin. Ero johtuu joiltakin osin siitä, että opetustunteja kohdistui viime vuonna jonkin verran vähemmän julkisoikeudellisiin suoritteisiin, mutta pääasiallisesti siitä, että yhteiskustannusten osuus koko opiston osalta on pienentynyt ja siten pienempi osuus kohdistui myös näiden suoritteiden kustannuksiksi. Vuoden 2009 alusta voimaan tullut maksuasetus nostaa kurssipäivän hintaa 10 eurolla, joka tulee nostamaan kustannusvastaavuuden 30 % paikkeille.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Pelastusopiston yhteisrahoitteinen toiminta koostuu enimmäkseen keskipitkistä ja lyhyistä EAKR, ESR, ja PSR hankkeista. Uuden rakennerahastokauden uusi siviilikriisinhallinnan asiantuntijuuden alueellinen kehittämishanke käynnistyi ESR - rahoituksella

edellisen ohjelmakauden hankkeen jatkoksi ja hankkeen budjetti on vuosittain n. 400 000 euroa. Pelastusopistolla oli vuonna 2008 lukuisia PSR - rahoituksella käynnistettyjä tutkimushankkeita, joiden omarahoitusosuus on pääosin 50 % toteutuneista kustannuksista. Tämän lisäksi Pelastusopisto oli yhtenä toteuttajaosapuolena useissa VTT:n rahoittamissa ja EU:n puiteohjelmasta rahoituksen saavissa tutkimushankkeissa.

Yhteisrahoitteisen toiminnan osalta kustannuslaskentaa on pyritty viemään suuntaan, jossa pystyttäisiin myös näille hankkeille kohdistamaan mahdollisimman oikeudenmukaisesti sellaisia kustannuksia, joita vastaan ei ole varsinaisesti saatu rahoitusta. PSR - hankkeiden omarahoitusosuuden vuoksi on jo lähtökohtaisesti selvää, että kustannusvastaavuudessa jäädään alle 100 %:n. Useissa muissa hankkeissa rahoitus kattaa vain tositteilla todennettavat erilliskustannukset, jolloin muiden yhteiskustannusten rahoitus on tultava muualta – eli tässä tapauksessa erotus jää valtion maksettavaksi. Jatkossa erityisenä haasteena on, että entistä paremmin pystyttäisiin Pelastusopiston raskas kiinteiden kustannusten taakka vuokra – ja pääomakustannuksineen sisällyttämään eri hanke-toimijoiden rahoituspäätöksiin. Tähän saattaa lähitulevaisuudessa vaikuttaa rakennera-hastohankkeissa uudet käytännöt ja ohjeet yleiskustannusten kohdistamisista.

Kaiken edellä todetun valossa yhteisrahoitteisen toiminnan heikko kustannusvastaavuus (43 %) ei ole mikään yllätys. Lasku on raju, kun verrataan vuoteen 2007, mutta laskentaperusteiden tarkistus selittää tästä osan ja laskuun vaikuttaa myös se, että vuonna 2007 yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmaa vääristi puolen miljoonan euron EAKR - hanke, josta sisällytettiin laskentateknisistä syistä vain tuotot, muttei investointeja.

Taulukko 5. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma vuosina 2006-2008

	2006	2007	2008 yht.
(1000 e)			
TUOTOT			
yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot			
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus		107	199
- EU:lta saatu rahoitus	62	1 199	374
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	9	2	
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot		39	
Tuotot yhteensä	71	1 347	573
KUSTANNUKSET			
yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	10	51	4
- henkilöstökustannukset	55	532	510
- vuokrat	1	13	10
- palvelujen ostot	5	124	66
- muut erilliskustannukset	5	198	73
Erilliskustannukset yhteensä	76	918	663
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-5	429	-90
yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset		2	149
- poistot		4	133
- muut yhteiskustannukset		12	388
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	0	18	670
Kokonaiskustannukset yhteensä	76	936	1 333
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-5	411	-760
Kustannusvastaavuus -%	93 %	144 %	43 %

4 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Tutkinnot ja koulutettavapäivät

Tutkintoja suoritettiin hyvin lähelle tavoitteen mukaisesti. Ammatillisessa peruskoulutuksessa keskeytetään opintoja erittäin vähän, paremminkin voi todeta, että osalla opiskelijoista valmistuminen *viivästyy* esim. liikuntavammojen tai perhe-elämän järjestelyihin liittyvistä syistä. Palopäällystön koulutusohjelman toteutuksessa on nähtävissä, että osalle opiskelijoista tuottaa hankaluuksia saada opintojaan valmiiksi opinto-oikeusajan puitteissa. Tämä on haaste Pelastusopiston opintojen ohjaukselle..

Koulutettavapäiväkertymän kohdalla näkyy ammatillisen täydennys- ja varautumiskoulutuksen hyvänä jatkunut kysyntä vuonna 2008. Havainnon takaa löytyy luonteva selitys: yhteiskunnan muutospääntämiikka tuottaa yhtenä seuraamuksenaan erilaisissa julkisen hallinnon turvallisuustehtävissä työskentelevien ihmisten osaamisen täydentämiseen sekä häiriötilanteiden hallintaan liittyvää koulutustarvetta

Taulukko 6. Tutkinnot ja koulutettavapäivät: määrällisten tulosten tavoitteet ja toteutuma

	TOTEUTUMA 2006	TOTEUTUMA 2007	TAVOITE 2008	TOTEUTUMA 2008	EROTUS/ TAVOITE 2008	EROTUS 2008/ 2007
1. TUTKINNOT	251	247	248	235	-13	-12
- AMK-tutkinnot	35	46	40	32	-8	-14
- Pelastusopiston tutkinnot	216	201	208	203	-5	+2
Pelastajatutkinto	128	118	120	118	-2	0
Häke -päivystäjä	49	48	68	65	-3	+17
Alipäällystötutkinto	39	35	20	20	0	0
2. KOULUTETTAVAPÄIVÄT	107 447	104 928	101 774	100 303	-1 471	-4 625
2.1 Tutkintoon johtava koulutus	81 799	80 641	81 671	74 261	-7 410	-6 380
- josta AMK-koulutus	27 228	28 022		24 724		
2.2 Ammatillinen lisäkoulutus	25 648	24 287	19 100	26 042	6 942	1 755
- Varautumiskoulutus (1 §)	16 272	12 895	10 000	11 841	1 841	-1 054
, josta pakollista väestönsuojelukoulutusta	6 049	5 325	5 500	4 610	-890	-715
- Rajoitetun kelpoisuuden tuottava täydennyskoulutus	1 090	1 425	1 400	1 440	40	15
- budjettivaroin tuettu täydennyskoulu- tus,	3 621	2 327	1 200	849	-351	-1 478
- liiketaloudellinen täydennyskoulutus	4 665	2 676	4 500	4 248	-252	1 572
- Muu koulutus (kriisinhallintakeskus)	3 245	4 964	3 000	7 664	4 664	2 700

4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Palaute, hakeneet ja aloituspaikat sekä opiskelun keskeyttäminen

Tutkintopalautteilla mitataan opintonsa päättävien käsityksiä ja arvioita opetussuunnitelmassa määriteltujen tutkinnon tavoitteiden saavuttamisesta sekä opetuksen ja opiskelun pedagogisesta tasosta. Tulos jäi hieman tavoitteesta. Tutkintokohtaisesti arvioituna voidaan havaita, että pelastajatutkinnon opiskelijat antavat opetuksestaan selvästi parhaat arviot ja toisaalta myös päätellä, että alipääällystötutkinnon pedagogiselle kehitystyölle on jatkossa tarvetta.

Sekä täydennyskoulutuksen että varautumiskoulutuksen opiskelijat olivat erittäin tyytyväisiä opetukseen ja opintojen järjestelyihin.

Taulukossa 7 esitetty suhdeluku osoittaa, että Pelastusopisto on edelleen hyvin veto-voimainen opiskeluympäristö. Erityisen suosittuja olivat palopääällystön koulutusohjelma sekä hätäkeskuspäivystäjien koulutusohjelma.

Keskeyttäneiden tai lopettaneiden opiskelijoiden määrä on jälleen hyvin pieni. Tulos viestii sen, että opiskelijoidemme suoritusmotivaatio on korkea ja että opinnot päättyvät lähes aina tutkintotodistuksen saamiseen. Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnoissa opinnot suoritetaan lähes poikkeuksetta tutkintoon asti, palopääällystön koulutusohjelmassa keskeyttämisä tapahtuu jonkin verran enemmän, mutta sielläkin selvästi vähemmän, kuin Savonia - ammattikorkeakoulun muissa koulutusohjelmissa.

Taulukko 7. Laadunhallinta koulutuksessa

	2006 Toteuma	2007 Toteuma	2008 Tavoite	2008 Toteuma
Tutkintopalaute (päättävien kurssien opiskelijoiden kokonaisarviointi asteikolla 1-4), kokonaiskeskiarvo	2,86	3,01	3,00	2,96
-pelastajan koulutusohjelma, ka.		3,30		3,25
-alipäällystön koulutusohjelma, ka.		2,65		2,73
-häätäkeskuspäivystäjän koulutusohjelma, ka.		3,09		2,90
Täydennyskoulutus palaute (laatuasteikolla 1 – 4)	3,21	3,62	3,25	3,54
Varautumiskoulutuksen palaute (laatuasteikolla 1 – 4)		3,39	3,25	3,55
Hakeneiden lukumäärä/aloituspaiikat	6,95	6,0	5,0	5,89
Ammatillisen peruskoulutuksen kursien täyttöaste	91,5%	98,5 %	> 95 %	93,7 %
Pelastajan tutkintokoulutuksen läpäisyprosentti			97 %	99 %
Alipäällystön tutkintokoulutuksen läpäisyprosentti			98 %	100 %
Häätäkeskuspäivystäjän tutkintokoulutuksen läpäisyprosentti			90 %	90 %

4.3 Tutkimus –ja kehittämistoiminta

Taulukko 8. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan tunnuslukuja 2008

	2006 Toteuma	2007 Toteuma	2008 Tavoite	2008 Toteuma
Tutkimustoimintaan käytetyt henkilötövuodet			9	10,32
Tutkimustoiminnan vuotuiset kustannukset, euroa / vuosi*)			900000	1 789 867
- Budjettirahoitteinen				1 041 001
- Yhteisrahoitteinen				697 230
- Liiketaloudellinen				51 636
Tutkimustoiminnan erillismenot**				1 250 171
- Budjettirahoitteinen				782 974
- Yhteisrahoitteinen				439 523
- Liiketaloudellinen				27 674
Julkaisujen lukumäärä			5	6
- joista tieteellisiä julkaisuja			1	1

*Luvut sisältävät myös osuudet Pelastusopiston yhteiskustannuksista

** Sisältää ainoastaan tilikauden kirjanpitoon merkityt bruttomenot

Yhteisrahoitteisten hankkeiden määrä on edelleen kasvanut vahvasti vuotena 2008 ja tämä on kasvattanut merkittävästi myös T&K- toiminnan menoja. Yllä on merkitty sel-
vyyden vuoksi tutkimustoiminnan talousluvut sekä puhtaasti kirjanpitooperusteisina me-
noina, että kustannuslaskennan lukuina, jolloin mukaan on laskettu myös yhteiskustan-
nusten osuus.

Kustannusperusteiset luvut toimivat melko hyvänä indikaationa siitä, miten kasvava
T&K -sektori kerryttää ja lisää myös yhteiskustannuksia. Osa näistä jyvitetystä kustan-
nuksista on ollut olemassa jo ennen T&K -toiminnan laajentumista kuten vuokriin ja
kiinteistöhoitoon liittyvät kustannukset, joiden osalta kyse on lähinnä kustannusten ja-
kamisesta. Kun taas puhutaan muista jyvitetystä kuluista kuten palvelukeskusmaksuis-
ta, tukipalvelujen menoista ja atk - ja toimistotekniikkaan liittyvistä kustannuksista, voi-
daan sanoa T&K- toiminnan laajentumisen edelleen kasvattaneen yhteiskustannusten jo
ennestään suurta menoerää Pelastusopiston taloudessa.

Edellä kuvattua problematiikkaa on käsitelty myös kohdassa yhteisrahoitteisen toimin-
nan kustannusvastaavuus. Yhteiskustannuksia on jaettu tutkimus – ja kehittämistoimin-
nalle resurssien käytön ja henkilötövuosien suhteessa. Kohdistamisperusteita - ja tapo-
ja pyritään vielä kehittämään vuoden 2009 aikana.

Kirjanpitoon kirjautuneet Pronton ylläpitoon ja kehittämiseen liittyvät menot tietojärjestelmäkustannuksineen ovat olleet 480 291 euroa vuonna 2008. Tämä on 61 prosenttia valtion budjetista rahoitettavasta Pelastusopiston tutkimus – ja kehittämistoiminnasta ja lisäystä vuoteen 2007 on ollut 21 %:a. Pronto -kulujen näin jyrkkä kasvu johtuu osaksi joidenkin vuodelle 2007 tarkoitettujen investointiluonteisten kehittämismenojen siirtymisestä vuodelle 2008. Pronto -kustannusten nopean kasvun johdosta on aloitettu selvittämistyö mahdollisuudesta karsia joitakin toimintaan liittyviä kuluja.

Liiketaloudellista tutkimustoimintaa oli vuonna 2008 aikaisempaa vähemmän, mutta toiminnan kustannukset pystyttiin kattamaan saaduilla tuloilla. Vuonna 2008 pystyttiin tuottamaan julkaisuja yli tavoitteeksi asetettu määrä. Erillisrahoitteisten hankkeiden määrä kasvaessa entisestään myös tutkimustoimintaan käytettyjen henkilötyövuosien määrä oli hieman kaavailtua suurempi.

4.4 Pelastusopiston muut tavoitteet ja niiden toteutuminen vuonna 2008

Opetushenkilöstö siirtyy uuteen palkkausjärjestelmään (UPJ).

Opetushenkilöstö siirtyi uuteen palkkausjärjestelmään takautuvasti vuoden 2007 alusta alkaen. Palkat maksettiin täysimääräisesti jo vuoden 2008 alusta lähtien Valtion työmarkkinalaitoksen ja pääsopijajärjestöjen päätöksen (VM 37/311/2007) mukaisesti.

Pelastusopisto lisää verkko-opetustarjontaansa opettajien verkkopedagogista osaamista kehittämällä sekä verkko-opetuksen kehitystyötä resursoimalla

Järjestimme yhdessä Mediamasteri Group Oy:n kanssa Pelastusopiston ja Kriisinhallintakeskuksen opettajille nelipäiväisen verkkopedagogiikan peruskurssin. Koulutuksen aikana luotiin Moodle -oppimisympäristön käyttöön liittyvät perusvalmiudet. Nimesimme päällystööpetusyksiköstä opettajan verkko-opetuksen tutor-opettajaksi.

Öljyntorjuntakoulutuksen asemaa vahvistetaan tutkintoon johtavassa koulutuksessa sekä täydennyskoulutuksessa.

Palopäällystön koulutusohjelman opetussuunnitelmassa on lisätty öljyönnettomuuksien johtamiseen liittyvää problematiikkaa läpäisyaiheen tavoin Johtamissuunnittelun perus-

teet (3 op), Pelastusjoukkueen ja -komppanian johtamisen perusteet (6 op) sekä Vaaralliset aineet (3 op) opintojaksoihin.

Alipäällystön ja pelastajan koulutusohjelmissa on keskitytty opetuksellisten järjestelyjen tarkistamiseen, koska opintojen laajuuden nostamiseen ei ole mahdollisuuksia.

Ammatillisessa täydennyskoulutuksessa öljyntorjuntaan liittyvää koulutustarvetta on lomitettu vaarallisten aineiden kurssien yhteyteen. Erityisesti on keskitytty maaöljyhävikkojen torjuntaan.

Valmistellaan ASDO –asiankäsittelyjärjestelmän käyttöönottoa Pelastusopistossa.

Sisäasianministeriön ASDO- hanke vaati lisätarkasteluja vuoden 2008 aikana, jonka vuoksi virastojen ASDO –käyttöönottoa siirrettiin vuodelle 2009. Pelastusopistolla järjestettiin ASDO –infotilaisuus asiakirjahallinnon avainhenkilöille ja lisäksi aloitettiin tiedonohjaussuunnitelma –projekti, jonka tavoitteena on laatia Pelastusopistolle prosessipohjainen tiedonohjaussuunnitelma, asiakirjahallinnon ja arkistotoimen ohje sekä ohjeen asiakirjallisen tiedon suojaamisesta poikkeusoloissa silmälläpitäen myös tulevaa ASDOn käyttöönottoa.

Selvitetään olemassa olevien harjoitusalueiden sijainti ja tila sekä kehittämistarpeet.

Harjoitusalueiden selvitys-hanke saatiin pääosin toteutettua vuoden 2008 aikana. Hanketta läpi viemään saatiin osallistujat kaikilta yhteistyökumppaneilta. Hankkeessa syntyneen laajan aineiston analysointi ja loppuraportin viimeistely siirtyi alkuvuoteen 2009.

Pelastustoimen harjoitusstrategia valmistuu; opisto toteuttaa strategiaa koulutuksessa ja omissa harjoituksissaan.

Harjoitusstrategia valmistui, sitä on esitelty eri sidosryhmille ja se sai hyvän vastaanoton. Opisto on ottanut harjoitusstrategian huomioon omassa toiminnassaan.

5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Taulukko 9. Henkilöstövoimavarat

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA							muutos ed. vuoteen (%)
HENKILÖSTÖVOIMAVARAT Toimiala: Pelastustoimi (Pelastusopisto ja Hätäkeskuslaitos)	2006	% osuus	2007	% osuus	2008	% osuus	
1. HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ, RAKENNE JA KULUT							
henkilötyövuodet	105		122,53		123,35		0,7
henkilöstömäärä	112		130*		130		0,0
naiset	26	23,0	37	28,0	35	30,0	-5,4
miehet	86	77,0	93	72,0	95	70,0	2,1
vakinaiset (mukana myös virkavapaalla olevat)	89		98		104		2,0
naiset	14	16,0	21	21,0	20	19,0	-4,0
miehet	75	84,0	77	79,0	84	81,0	2,5
määräaikaiset (mukana myös virkavapaalla olevat)	23		32		33		3,1
naiset	11		16	50,0	13	40,0	-18,0
miehet	12		16	50,0	20	60,0	25,0
kokoaikaiset	109		126		126		0,0
naiset	24	48,0	36	29,0	34	27,0	-5,5
miehet	85	52,0	90	71,0	92	73,0	2,2
osa-aikaiset	3		3		4		33,0
naiset	1	30,0	1	30,0	1	25,0	0,0
miehet	2	70,0	2	70,0	3	75,0	50,0
keski-ikä (mukana myös virkavapaalla olevat)	44,1		43,8		42,01		-4,1
naiset					42,11		
miehet					41,74		
tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta% (**)						86,7	
kokonaistyoimakustannukset €/vuosi			6 761 350		5 656 218,0		-16
tehdyn työajan palkat ja niiden % osuus palkkasummasta			5 035 034	95,5	5 361 437,0	94,8	6
välilliset työvoimakustannukset ja niiden % osuus tehdyn työajan palkoista			1 726 316		1 790 112,0		4
				34,3		33,4	-2,6
2. TYÖHYVINVOINTI							
työtyytyväisyysindeksi	3,51		3,54		3,78		6,8
lähtövaihtuvuus %			15,2		7,7		-49,0
tulovaihtuvuus %			20,5		3,1		-84,9
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen % henkilöstöstä						0,0	
sairauspoissaolot työpäivää/htv	6,04		5,26		6,93		31,7
työterveyshuolto €/htv	474		567		630,0		11
(työkunnan ja työtyytyväisyyden edistämisen €/htv)					102,44		

Pelastusopisto 2008
Toimintakertomus

3. OSAAMINEN				
koulutustasoindeksi	5,16	5,39	5,45	1,1
naiset			5,78	
miehet			5,32	
koulutus ja kehittäminen €/htv	889	2 094	1458,0	-30
koulutuspanostus työpäivää/htv	5,20	5,16	3,7	-28,3
henkilöstön arvo €			79 565 136	

*) mukana 3 virkavapaalla olevaa, joiden ei olisi pitänyt tässä luvussa näkyä

**) mukana virasto- ja viikkotyöajan piirissä oleva henkilöstö

Vuonna 2008 henkilöstömäärä lisääntyi maltillisesti. Kriisinhallintakeskuksen henkilöstömäärä lisääntyi, mutta vastaavasti Pelastusopiston puolella muutamia virkoja jätettiin täyttämättä tai määräaikaista virkasuhteita ei jatkettu silmälläpitäen tulevia tuottavuusohjelman vaatimuksia. Toistaiseksi voimassa olevien virkasuhteiden määrä kasvoi, koska Kriisinhallintakeskuksessa olevia määräaikaista virkasuhteita vakinaistettiin liittyen tiettyjen uusien toimintojen vakiintumiseen. Osa-aikaisten virkasuhteiden määrä kasvoi yhdellä. Keski-ikä on myös laskenut alle valtion keskiarvon ollen 42 vuotta. Tähän kehitykseen ovat vaikuttaneet lähinnä Kriisinhallintakeskukseen, hallintoyksikköön sekä hätäkeskusopetusyksikköön vuonna 2008 rekrytoidut alle 35-vuotiaat.

Palkkakulut ovat kasvaneet vuoteen 2007 verrattuna. Pääasiallinen syy on VPJ:n nopeutettu käyttöönotto, joka nosti palkkoja tavanomaisia yleiskorotuksia enemmän. Myös lievä henkilöstömäärän nousu vaikutti luonnollisesti palkkakulujen nousuun. Pelastusopiston kokonaistyövoimakustannukset ovat taas hieman laskeneet johtuen pääasiassa koulutuskustannusten pienenemisestä. Siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden kokonaistyövoimakustannukset eivät ole luvussa mukana. Siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden kokonaistyövoimakustannukset olivat 3 616 448€ (rahoitettu Ulkoministeriöstä). Myöskään muissa työvoimakustannuksiin liittyvissä tunnusluvuissa ei ole mukana siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden kustannuksia.

Työtyytyväisyys kehittyi hyvään suuntaan. Ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon on panostettu aiempaa enemmän. Sairauspoissaolojen lisääntyminen johtui pääasiassa yhdestä yli 180 päivää kestäneestä poissaolosta. Opiston kaltaisessa pienehkössä organisaatiossa yksittäiset pitkät sairastumiset vaikuttavat tilastoon hyvin voimakkaasti. Lyhyet alle 1 päivän sairauspoissaolot laskivat hieman edellisvuodesta, 2-60 päivän mittaiset poissaolot taas pysyivät lähes ennallaan.

Tehdyn työajan %-osuus säännöllisestä vuosityöajasta on laskettu virasto- ja viikkotyöaikaa tekevästä henkilöstöstä. Tehdyn työajan %-osuus on noin 87%, joka on yli valtion keskiarvon (2007). Opettajilla on ollut kokeilussa 1600h:n kokonaistyoaika. Työaikamalli pitää sisällään opetukseen, hallintoon, itsensä kehittämiseen sekä erillisprojekteihin ja vastaaviin käytetyn työajan. Keskimääräinen työaikatoteuma vuonna 2008 oli 1578,80 tuntia.

Koulutustasoindeksi jatkoi myönteistä kehitystä. Koulutuspanostukset kuitenkin laskivat hieman ollen kuitenkin yhä valtion keskiarvoa korkeammat. Tyypillistä vuodelle 2008 oli myös se, että lyhyet koulutukset vähentyivät, mutta yhä useampi henkilö osallistui pitkäkestoisempaan, tutkintoon johtavaan koulutukseen. Tätä voidaan pitää erittäin hyvänä trendinä.

6 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT - JA ANALYYSI

6.1 Rahoituksen sekä tulo –ja kulurakenteen analyysi

Määräraahakehys

Taulukko 10. Määrärahojen toteutuma ja kehys

	Tulossopimuksen mukainen kehys v:lle 2008*	Toteutuma v. 2008	Erotus kehys/ Toteutuma v. 2008	Toteutuma v. 2007
Bruttomenot	15 395 000	17 789 764	+ 2 394 764	18.212.382
Bruttotulot	3 313 000	4 387 452	+ 1 074 452	4.568.108
Nettomenot	12 082 000	13 402 312	+ 1 203 312	10.955.047

* Luvuissa on mukana siviilikriisinhallinnan toimintamenot

Viraston vuoden 2008 bruttorahoitus muodostui seuraavasti:

1. Vuodelle 2008 tulossopimuksessa sovitut määräraahakehykset:

26.30.01.1 Koulutuksen varsinaiset toimintamenot 11 432 000,00

26.01.01.2 Siviilikriisinhallinnan toimintamenot 650 000,00

12 082 000,00

Taulukko 11. Pelastusopiston kaikki toteutuneet määrärahat hallinnonaloittain

Määrärahat vuonna 2008	
SM:n myöntämät määrärahat	13 750 847,00
UM:n myöntämät määrärahat	6 002 994,00
Kaikki myönnetyt määrärahat yhteensä	<u>19 753 841,00</u>

2. Kehysten ulkopuoliset määrärahan myöntöpäätökset momenteittain vuonna 2008:

26.30.21.1

26.5.2008	II Lisätalousarvio, VPJ-siirtymäkausien päättäminen	235 000	
10.12.2008	III Lisätalousarvio, Keravan häke - koulutus ja VES - kulut	464 000	
17.12.2008	Määrärahan peruutus (siirto mom. 407.26.01.23)	- 69 000	
			<u>699 000,00</u>

26.30.01.2

30.1.2008:	Määräraha pelastustoimen kansanväliseen koulutukseen	30 000	
30.1.2008	Määräraha ylimääräisen hätäkeskuspäivystäjäkurssin järjestämiseen	200 000	
28.1.2008	Määräraha informaatiotekniikan hyödyntämisen koordinointiin		79 900
22.5.2008	Määräraha työkykyhankkeeseen	121 210	
25.11.2008	Määräraha työkykyhankkeeseen	36 790	
			<u>467 900,00</u>

26.30.20

30.1.2008	Määräraha Uusimaa 2008 harjoituksen järjestämiseen	130 000	
22.10.2008	Lisämääräraha Uusimaa 2008 harjoitukseen	54 634	
			<u>184 634,00</u>

26.01.01.2

28.5.2008	Siviilikriisinhallinnan kansalliseen valmiuteen myönnetty määräraha	200 000	
30.12.2008	Siviilikriisinhallinnan kansalliseen valmiuteen myönnetty määräraha	100 000	
			<u>300 000,00</u>

24.99.22.1

7.8.2008	Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan	2 131 880	
6.10.2008 / Korj 31.12.2008	Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan	1 271 114	
			<u>3 402 994,00</u>

24.99.22.2

6.10.2008	Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan	600 000	
25.11.2008	Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan	2 000 000	
			<u>2 600 000,00</u>

407.26.01.23

25.9.2008	Määräraha palvelukeskuksen perimien kulujen maksamiseen	17 000	
19.12.2008	Määräraha palvelukeskuksen perimien kulujen maksamiseen	69 313	
			<u>86 313,00</u>

Muut määrärahan myöntöpäätökset yhteensä **7 671 841,00**

Taulukko 12. Pelastusopiston tulojakauma

Tulojakauma vuosina 2007 – 2008*	2007	2008	Muutos - %
Maksullisen toiminnan tuotot	778 433	823 617	6 %
Vuokratulot	178 101	238 511	25 %
AMK - tuotot	1 912 404	2 063 029	7 %
Kaluston myyntituotot	135 871	521 375	74 %
Muut tuotot	1 563 300	740 920	-111 %
Yhteensä	4 568 108	4 387 452	-4 %

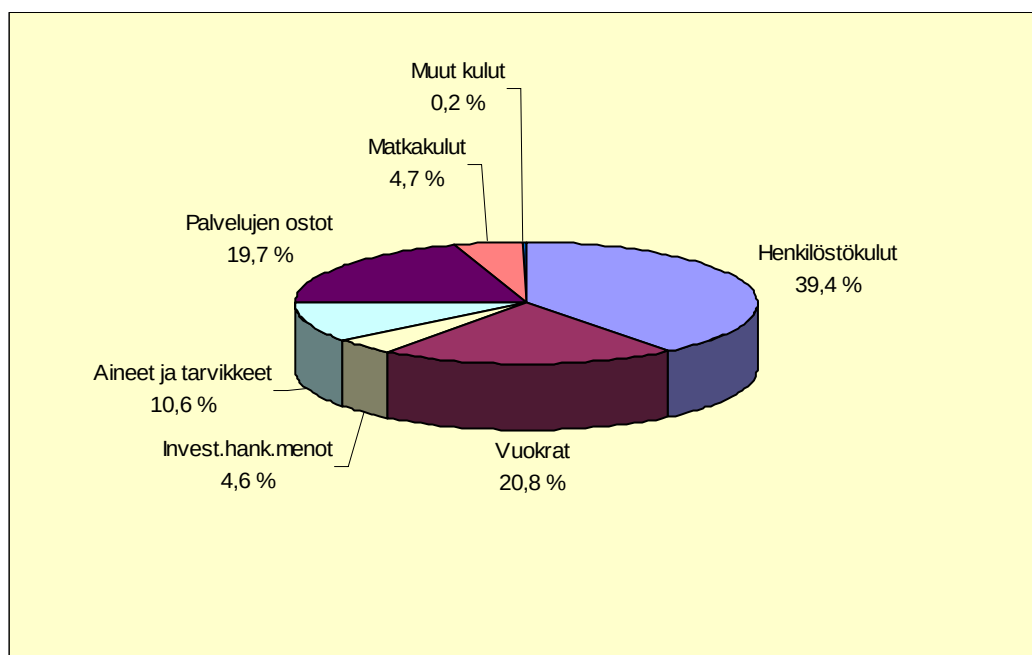
*ei sisällä UM:n rahoittamaa toimintaa

Maksullisen toiminnan tuotot, joista pääosa on täydennyskoulutuksen kurssituloja, kasvoivat odotetusti edellisestä vuodesta siitakin huolimatta, että liiketaloudellista tutkimustoimintaa oli odotettua vähemmän. Vuokratulot, jotka pääosin muodostuvat lyhytkursseihin liittyvistä majoituksista, lisääntyivät vahvasti viime vuonna. Syynä tähän on sekä hintojen nosto kurssihotellin kustannuksia paremmin vastaavaksi, että ylimääräiset koulutukseen liittyvät majoittujat, joita oli vuonna 2008 poikkeuksellisen paljon. Yksi merkittävimmistä tuloeristä on Savonia ammattikorkeakoulun kautta saatu opetusministeriön osuus päällystökoulutuksen rahoitukseen, joka vuonna 2008 kasvoi 2 063 029 euroon. Muihin tuloihin sisältyvät mm. Euroopan rakennerahastotuotot (358 869 euroa) ja palosuojelurahaston rahoitusosuudet (133 714 euroa). Muiden tuottojen pienentyminen yli puolella johtuu siitä, että suuri osa edellisvuoden vastaavista tuotoista johtui EAKR - rahoitteisen painesimulaattorin rahoitusosuudesta .

Taulukko 13. Pelastusopiston menojakauma

Menojakauma vuosina 2007 – 2008*	2007	2008	Muutos - %
Henkilöstökulut	6 490 653	7 004 920	+ 7 %
Vuokrat	3 617 333	3 701 342	+ 2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 864 541	1 881 149	+ 1 %
Palvelujen ostot	3 409 487	3 502 802	+ 3 %
Muut kulut	206 053	44 031	- 368 %
Matkakulut	801 208	836 907	+ 4 %
Investointien hankintamenot	1 823 107	818 613	- 123 %
Yhteensä	18 212 382	17 789 764	-2,4 %

*ei sisällä UM:n rahoittamaa toimintaa

Kaavio 3. Menojakauma

Edellä kuvattu Pelastusopiston menojakauma kertoo paljon toiminnan luonteesta. Pelastusalan koulutus on käytännönläheistä ja vaatii paljon tiloja (mm. erillinen harjoitusalue), runsaasti ajoneuvo- ja muuta kalustoa sekä simulointilaitteistoja. Tästä johtuen vuokrien ja hankintojen suhteellinen osuus muodostuu suuremmaksi ja palkkausmenojen osuus pienemmäksi kuin yleensä oppilaitoksissa. Opiston tukipalveluista varsin merkittävä osuus on ulkoistettu, mikä näkyy menojakaumassa palvelujen ostojen ja henkilöstökulujen suhteessa.

Henkilöstökulut ovat kasvaneet vuoteen 2007 verrattuna yli 7 % prosenttiyksikköä. Yksi syy on uuden palkkausjärjestelmän nopeutettu käyttöönotto, joka nosti palkkoja tavanomaisia yleiskorotuksia enemmän. Toinen syy on henkilöstön lisääntyminen etenkin Kriisinhallintakeskukseen, joka on johtanut myös siihen, että henkilöstökulujen osuus koko kulurakenteesta on noussut 36 %:a jo 39 %:in. Huomattavaa on, että kulurakenteessa investointien osuus on merkittävästi vähentynyt huippuvuoden 2007 jälkeen, jolloin investointeja rahoitettiin runsaalla siirtyneellä erällä ja EAKR - rahoituksella. Vuoden 2008 investoinnit liittyivät suurimmaksi osaksi ajoneuvokaluston korvaushankintoihin.

Koska Pelastusopiston tukipalveluista jo nyt on suuri osa ulkoistettu, ollaan palvelutuottajien hinnoista ja yleisestä hintakehityksestä erittäin riippuvaisia. Vuonna 2008 palveluiden ostojen hinnat nousivat yleisen kuluttajahintaindeksin tahtiin ja sama jatkuu myös vuoden 2009 hinnantarkistuksissa huolimatta siitä, että talous on jo ajautunut taantumaan. Vuokrien nousu on niin ikään jatkunut rivakasti ja tämäkin nousu jatkuu vielä vuodelle 2009, jolloin on odotettavissa, että vuokrien ja palveluiden ostojen prosentuaalinen osuus viraston bruttomenoista jonkin verran kasvaa.

Edustuskulut

Vuoden 2008 aikana sisäministeriön hallinnonalalla on 1.1.2008 annetun uuden taloussäännön mukaisesti aloitettu edustuskulujen tarkempi seuraaminen virastoissa. Viraston päällikön edustusmenoja on ohjeistuksen mukaisesti raportoitu ministeriön ohjaavalle osastolle kolme kertaa vuodessa. Kokonaisuudessaan Pelastusopiston edustusluonteiset menot olivat 20 775 euroa, joista 85 % oli opiston henkilöstöruokalassa vieraille tarjottuja kahvituksia tai ruokailuja. Loppu edustusmenoista on mennyt satunnaisiin kukkalähetyksiin tai erikseen ostettuihin alkoholijuomiin, joita on hankittu joihinkin henkilöstöravintolassa järjestettyihin tilaisuuksiin. Kaiken kaikkiaan edustuskulut ovat viraston kokoon ja vierailijoiden määrään nähden varsin pieniä. Yleisesti ottaen onkin monessa mielessä halvempaa viraston tavan mukaisesti edustusmielessä kestitä vieraita omassa henkilöstöravintolassa kuin viraston ulkopuolella.

6.2 Tilinpäätöslaskelmat

Tuotto- ja kululaskelma

Taulukko 14: Tuotto- ja kululaskelma 2008 ja 2007

	1.1. – 31.12.2008		1.1. – 31.12.2007	
Toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan tuotot	823 617		777 160	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	238 511		179 374	
Muut toiminnan tuotot	<u>3 283 674</u>	<u>4 345 802</u>	<u>3 548 887</u>	<u>4 505 421</u>
Toiminnan kulut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	2 013 173		1 865 933	
Varastojen vähennys	8 399		1 819	
Henkilöstökulut	11 784 100		6 355 843	
Vuokrat	3 720 102		3 617 661	
Palvelujen ostot	3 672 838		3 413 271	
Muut kulut	1 640 165		910 087	
Poistot	<u>1 275 319</u>	<u>24 114 096</u>	<u>1 443 478</u>	<u>17 608 092</u>
Jäämä I		-19 768 293		-13 102 671
Rahoitustuotot ja –kulut				
Rahoitustuotot	54		-155	
Rahoituskulut	794	- 848	751	- 595
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot	557		0	
Satunnaiset kulut	0	557	1 000	1 000
Jäämä II		-19 768 584		-13 104 266
Siirtotalouden tuotot ja kulut				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot voittoa tav. yhteisöiltä	133 714	<u>+ 133 714</u>	91 030	<u>+ 91 030</u>
Jäämä III		-19 634 870		-13 013 237
Tuotot veroista ja pakollisista maksuista				
Perityt arvonlisäverot	39 982		134 760	
Suoritettut arvonlisäverot	-1 912 667	<u>-1 872 685</u>	-2 098 108	<u>-1 963 349</u>
Tilikauden tuotto-/kulujäämä		<u>-21 507 555</u>		<u>-14 976 586</u>

Taselaskelma

Pelastusopisto 2008
Toimintakertomus

Taulukko 15: Tase vastaavaa 2008 ja 2007

VASTAAVA	31.12.2008		31.12.2007	
KANSALLISOMAIKUUS				
Muu kansallisomaisuus	0,00	0,00	0,00	0,00
KÄYTTÖMAIUKUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	47 607		85 004	
Muut pitkävaikutteiset menot	51 069	<u>98 676</u>	130 271	<u>215 274</u>
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja laitteet	2 623 162		2 942 467	
Kalusteet	188 778		309 290	
Muut aineelliset hyödykkeet	2 500,00		0,00	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	79 800	<u>2 894 240</u>	0	<u>3 254 257</u>
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Käyttöomaisuusarvopaperit				
KÄYTTÖMAIUKUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		<u>2 992 916</u>		<u>3 469 531</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSMAIUKUS				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	28 099	<u>28 099</u>	36 498	<u>36 498</u>
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	253 590		224 747	
Siirtosaamiset	783 380		1 191 038	
Muut lyhytaikaiset saamiset	588 286		37 490	
Muut ennakkomaksut	357	<u>1 625 613</u>	0	<u>1 453 276</u>
Rahat, pankkisaamiset, ja muut rahoitusvarat				
Kassatilit	494	<u>494</u>	689	<u>689</u>
VAIHTO- JA RAHOITUS- OMAIUKUS YHTEENSÄ		1 654 699		1 491 152
VASTAAVAA YHTEENSÄ		4 647 122		4 959 994

Taulukko 16: Tase vastattavaa 2007 ja 2008

VASTATTAVAA	31.12.2008		31.12.2007	
OMA PÄÄOMA				
Valtion pääoma				
Valtion pääoma 1.1.1998	3 922 479,10		3 922 479,10	
Edellisten kausien pääoman muutos	- 622 798		- 622 798	
Tilikauden kulujäämä	- 21 503 757	<u>- 18 204 075</u>	- 14 976 586	<u>- 11 676 904</u>
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen				
Ostovelat	571 318		588 773	
Tilivirastojen väliset tilitykset	515 014		217 486	
Edelleen tilitettävät erät	369 612		154 665	
Siirtovelat	818 724		495 479	
Muut lyhytaikaiset velat	85 504	<u>2 356 375</u>	203 910	<u>1 660 312</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		2 360 173		1 660 312
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>- 15 847 700</u>		<u>- 10 016 592</u>

Pelastusopisto 2008

Toimintakertomus

Viraston talousarvion toteutumalaskelma

31.12.2008

PELASTUSOPISTO 220

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2007	Talousarvio 2008 (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2008	Vertailu Tilinpäätös- Talousarvio	Toteutuma %				
11. Verot ja veroluonteiset tulot	133 210,54	26 138,88	26 138,88	0,00	100				
11.04.01 Arvonlisävero	133 210,54	26 138,88	26 138,88	0,00	100				
Tuloarviot yhteensä	133 210,54	26 138,88	26 138,88	0,00	100				

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2007	Talousarvio 2008 (TA+LTA:t)	Talousarvion 2008 määrärahojen		Tilinpäätös 2008	Vertailu Talousarvio Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2008	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2008 (pl. peruutukset)	Käyttö vuonna 2008	Siirretty seuraavalle vuodelle
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	0,00	6 046 655,43	5 446 356,11		5 446 356,11	571 413,21				
24.01.29. Ulkoasiainministeriönhallinnon arvonlisäveromenot (arviomääräraha)										
24.01.29.1 Ulkoasiainhallinnon arvonlisäveromenot	0,00	14 775,64	14 775,64		14 775,64	0,00				
24.99.22. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)	0,00	6 031 879,79	5 431 580,47		5 431 580,47	571 413,21				
24.99.22.1 Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan	0,00	3 402 993,68	3 401 863,68		3 401 863,68	1 130,00				
24.99.22.2 Varalla uusiin siviilikriisinhallintaprojekteihin tai käynnissä olevien siviilikriisinhallintaprojektien lisämenoihin	0,00	2 600 000,00	2 029 716,79		2 029 716,79	570 283,21				
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	12 742 653,18	15 627 828,50	14 024 451,16	1 603 377,34	15 627 828,50					
26.01.29 Sisäasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	1 969 395,67	1 876 981,53	1 876 981,53		1 876 981,53					
26.01.01 Sisäasiainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v.)							1 254 842,49	15 005 689,46	13 402 312,12	1 603 377,34
26.01.01.2 Siviilikriisinhallinnan toimintamenot	531 756,57	950 000,00	881 226,60	68 773,40	950 000,00		118 243,43	1 068 243,43	999 470,03	68 773,40
26.01.02 Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v.)	0,00	86 312,97	86 312,97	0,00	86 312,97			86 312,97	86 312,97	0,00
26.30.01 Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	10 241 500,94	12 529 900,00	10 995 296,06	1 534 603,94	12 529 900,00					
26.30.01.1 Koulutuksen varsianiset toimintamenot	10 102 160,43	12 062 000,00	10 623 637,45	1 438 362,55	12 062 000,00		1 115 239,57	13 177 239,57	11 738 877,02	1 438 362,55
26.30.01.2 Muut pelastustoimen toimintamenot	139 340,51	467 900,00	371 658,61	96 241,39	467 900,00		21 359,49	489 259,49	393 018,10	96 241,39
26.30.20 Erityismenot (arviomääräraha)		184 634,00	184 634,00	0,00	184 634,00					
26.30.20 Erityismenot (arviomääräraha)		184 634,00	184 634,00	0,00	184 634,00	0,00		184 634,00	184 634,00	0,00
Määrärahatilit yhteensä	12 742 653,18	21 674 483,93	19 470 807,27	1 603 377,34	21 074 184,61	571 413,21	1 254 842,49	15 005 689,46	13 402 312,12	1 603 377,34

6.3 Tilinpäätösanalyysi

Talousarvion toteuma sekä tuotto ja kululaskelma

Pelastusopistolle siirrettiin vuoden 2008 elokuun alusta uusia siviilikriisinhallintaan liittyviä tehtäviä, jotka ovat merkittävästi laajentaneet Pelastusopiston yhteydessä toimivan kriisinhallintakeskuksen tehtäväkenttää. Uusien tehtävien myötä myös rahoituksen lisäys on ollut merkittävä. Ministeriöltä siirtyneitä uusia tehtäviä on mm. siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden rekrytointi, lähettäminen, sekä materiaaliset ja logistiset valmiudet. Tämä on tarkoittanut käytännössä sitä, että Pelastusopisto toimii työnantajana eri operaatioihin lähetettävälle asiantuntijoille ja siten myös palkanmaksu ja muu palvelusasioiden hoito on siirtynyt opistolle. Eri kansainvälisten järjestöjen siviilikriisinhallintatehtäviin lähetettävien siviilikriisinhallinnan erityisasiantuntijoiden palkkaus ja materiaalikustannuksiin myönnettiin vuodelle 2008 n. 6 miljoonaa euroa. Vastaava menojen lisäys näkyy talousarvion toteumalaskelmassa UM:n arviomäärärahamenttien 24.99.22.1 ja 24.99.22.2 käyttönä. Vuonna 2008 myös SM:n myöntämä siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiuksien määräraha nousi n. 300 000 euroa edellisestä vuodesta em. rekrytointitehtävien opistolle siirtymisen johdosta.

Viraston tuotto – ja kululaskelmassa siviilikriisinhallintatehtävien lisääntyminen näkyy selvimmin henkilöstökulujen ja muiden kulujen lisääntymisenä yli 80 %:lla. Muut kulut ovat lisääntyneet siviilikriisinhallinnan asiantuntijoille maksettavan olosuhdekorvauksen myötä, joka on päivärahan tapainen korvaus ulkomaiden kriisialueilla työskenteleville. Palvelujen ostoissa tapahtunut 8 % lisäys selittyy niin ikään siviilikriisinhallinnan asiantuntijoista johtuvilla kuluilla – koostuen mm. lähetettävien asiantuntijoiden työterveyspalveluista, logistiikkakustannuksista ja tietyistä operaatioiden laskuttamista lisäkustannuksista. Tuotto- ja kululaskelmaan vaikuttaa vielä edellä mainittujen siviilikriisinhallintatehtäviin tulneiden muutosten lisäksi yhteisrahoitteisen toiminnan määrä. Laskelmassa kuvatut muut tuotot ovat laskeneet siitä syystä, että yhteisrahoitteisen toiminnan määrä laski viime vuonna. Vuosittainen vaihtelu yhteisrahoitteisessa toiminnassa tulee jatkossakin vaikuttamaan tähän erään.

Pelastusopiston toimintamenomomentin 26.30.01.1 nettokäyttö oli talousarvion toteutusalaskelman mukaan viime tilikaudella 10 623 637 euroa, joka oli 521 477 enemmän kuin edellisellä vuonna. Momentin nettokäytön kasvun (5 %) voidaan sanoa olleen varsin maltillista kun otetaan huomioon palkkojen, vuokrien ja palvelujen ostojen hintojen kasvu. Toimintamomentille myönnetty määräraha kasvoi edellisestä vuodesta 844 600 euroa, eli 7 %. Pääsyy rahoituksen kasvuun oli vuoden 2008 lisätalousarviossa myönnettyt määrärahat nopeutettuun VPJ:n käyttöönottoon ja Keravalla järjestettävään hätäkeskuspäivystäjäkoulutukseen. Pelastustoimen erityismenomomentilta 26.30.20 myönnettiin rahoitusta Uusimaa 2008 harjoitukseen kaikkiaan 184 634 euroa. Alun perin rahaa myönnettiin sisäministeriön hallinnonalalta 130 000 euroa, mutta lisämäärärahaa anottiin harjoituksen kustannuksiin vielä 54 634 euroa. Alkuperäisen talousarvion ylitystarpeen aiheutti pääasiassa harjoituksen ennakoitua suurempi osallistujamäärä.

SM:n myöntämiä nettomäärärahoja siirtyy vuodelta 2008 vuodelle 2009 n. 1,6 miljoonaa euroa. Siirtyvään erään momentilta 26.30.01.1 sisältyy vuoden 2008 III lisätalousarviossa myönnettyä hätäkeskuspäivystäjäkoulutukseen liittyvää rahoitusta n. 400 000 euroa, joka on pääosin tarkoitettu vuosille 2009 - 2010. Siirtyvä erän suuruuteen vaikuttaa myös eräät investoinnit, joita ei kaikkia pystytty pitkien hankintaprosessien takia toteuttamaan vuodella 2008 (mm. virkapuku-uudistus, raivausautohankinta). Momentilta 26.30.01.2 siirtyvä erä käsittää vuodelle 2009 jatkuvan rahoituksen työkykyhankkeelle ja n. puolet pelastustoimen informaatiotekniikan kehittämiseen vuonna 2008 myönnetystä erillismäärärahasta, joka jatkossa vakiintuu Pelastusopiston kehysrahaan. Kaiken kaikkiaan Pelastusopiston toimintamenomomentin osalta siirtyvä erä on hyvin lähellä saman suuruinen kuin vuodelle 2008 siirtynyt erä (1 115 240 euroa), kun siitä eliminoidaan edellä mainittu pääosin seuraaville vuosille tarkoitettu ylimääräinen rahoitus monivuotiseen hätäkeskuspäivystäjäkoulutukseen. Vuodelle 2008 siirtynyt erä käytettiin lähes kokonaisuudessaan vuokrien maksuun. Siviilikriisinhallinnan momentilta 26.01.01.2 siirtyi n. 70 000 euroa tälle vuodelle vuoden 2008 lopulla poliisisuunnittelijan palkkamenoihin myönnetystä määrärahasta.

Tase ja taloudellinen asema

Viraston tasetta tarkastellessa huomio kiinnittyy yleisesti käyttöomaisuuden ja sitä kautta poistojen määrän vähenemiseen. Tähän vaikuttaa yhtäältä se, että takavuosina nostettiin käyttöomaisuuteen vietävän hankinnan raja-arvoa 10 000 euroon sekä toisaalta se, että poistoaikoja lyhennettiin tuntuvasti muutama vuosi sitten. Poistojen ja käyttöomaisuuden euromäärän lasku johtuu osaltaan myös siitä, että muutamia vuosia sitten, opiston voimakkaasti laajentuessa, on hankittu runsaasti kalusteita, jotka on viety käyttöomaisuuteen. Näiden kalusteiden käytännön pitoaika on kuitenkin huomattavasti pidempi kuin taloudellinen pitoaika, eli kalusteita ei käytännössä uusita taloudellisten poistoaikojen tahtiin.

Koneet ja laitteet muodostavat 90 % opiston käyttöomaisuudesta ja suurin osa näistä on ajoneuvokalustoa, jota opistolla on suuri määrä. Edellä mainittujen (tili 12500) osalta poistojen euromäärä (vuonna 2008 613 650 euroa) muodostaa melko hyvän indikaattorin ajoneuvokalustoon kohdistuvasta vuosittaisesta nettoinvestointitarpeesta. Uutta kalustoa on ostettava joka vuosi tietty määrä lisää ja vanhaa myytävä pois, jotta kaluston keski-ikä pysyisi mahdollisimman uutena siten, että sen toimintavarmuus täyttäisi koulutuskäytön korkeat vaatimukset. Tämä muodostaa merkittävän taloudellisen haasteen Pelastusopistolle myös tulevaisuudessa.

Ajoneuvoihin liittyvien korvausinvestointien ja vanhan kaluston myynnin sijoittuminen eri tilikausille aiheuttaa usein vaihtelua tilinpäätökseen kirjautuvaan käyttöomaisuuden määrään. Vuonna 2008 myytiin raivausauto, josta saadun myyntituoton määrä oli n. 350 000, mutta pitkän kilpailutuksen ja toimitusaikojen vuoksi vain uuden auton alusta vastaanotettiin kuluneen tilikauden aikana, joten suurin osa investoinnista kohdistui seuraavan vuoden kirjanpitoon. Edellä mainittu pitkä hankintaprosessi on syy, minkä vuoksi tämä ilmiö toistuu aika ajoin opiston taloudessa, ja se osaltaan selittää myös vuosittaisen siirtyvän erän määrän vaihtelua viraston toimintamenoissa.

Pelastusopiston vaihto-omaisuus koostuu pääosin polttoaineista, poltettavista materiaaleista ja kemikaaleista. Vaihto-omaisuuden laskennallisen arvon alentuminen vuoden 2007 tilinpäätökseen verrattuna johtuu pääosin siitä, että tilinpäätöshetkellä harjoitus-

alueen diesel - ja polttoöljyvarannot olivat viime vuotta pienemmät. Uusien harjoitusalueelle rakennettujen ja parhaillaan rakennettavien kaasupalosimulaattoreiden myötä lastulevyn ja kevytpolttoöljyn tarve jonkin verran tulee vähenemään, mutta nestekaasun käyttö sitä vastoin lisääntyy.

Vaihto -ja rahoitusomaisuuden muut lyhytaikaiset saamiset liittyvät lähes kokonaisuudessaan vanhan ajoneuvokaluston myynteihin ennen tilikauden päätöstä. Siirtosaamiset puolestaan koostuvat viime vuoden tapaan yhteisrahoitteisiin hankkeisiin liittyvistä tulojäämistä. Nämä johtuvat siitä, etteivät eri hankkeiden maksatushakemuksia / laskutuksia vastaavat tulot ehtineet maksuun viime tilikaudelle. Näiden lisäksi siirtosaamisissa on yksi 284 723 euron erä, joka liittyy EU:lta haettuihin korvauksiin, jotka koskevat Georgian EUMM siviilikriisinhallintaoperaatioon vuokrattuja panssaroituja autoja.

Myyntisaamiset ovat kasvaneet noin 13 % edellisestä vuodesta. Palvelukeskuksen resurssien riittämättömyydestä johtuen oli saamisten perintä alkuvuonna jäissä, mutta loppuvuonna tahti parantui. Tästä huolimatta Pelastusopistolla on aikaisempia vuosia hiukan enemmän maksuvaikeuksista ja konkurseista johtuvia auki olevia saatavia, joiden maksu on viivästynyt useita kuukausia. Nämä viivästyneet saamiset ovat silti viraston taloudelliseen kokoon suhteutettuna sen verran pieniä, ettei niihin liity rahoitukseen tai mahdolliseen tappioon liittyvää merkittävää riskiä.

Vieraiden pääomien puolella ostovelat ovat jonkun verran pienentyneet edelliseen tilinpäätökseen verrattuna. Siirtovelkojen määrän nousu 64 %:lla liittyy yksinomaan lomapalkkavelan määrän nousuun, joka on taas yhteydessä henkilöstömäärän kasvuun etenkin kriisinhallintakeskuksessa.

7 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Pelastusopiston sisäinen valvonta perustuu sisäasiainministeriö-tiliviraston taloussääntöön sekä sitä tarkentavaan Pelastusopiston talousmääräykseen sekä opiston hankinta-, materiaali- ja kalustosääntöihin. Sääntöjen ja ohjeiden keskeisenä tehtävänä toiminnan ohjauksen lisäksi on opiston sisäisen valvonnan organisointi ja vastuuttaminen. Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa

- opiston talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus
- opiston hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaaminen
- oikeiden ja riittävien tietojen saanti opiston taloudesta ja toiminnasta

Toiminnan tuloksellisuuden seuranta ja analysointi on toteutettu siten, että tulossopimuksen määrällisten ja laadullisten tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisin väliajoin johtoryhmässä. Opiston johto ja yksiköiden päälliköt vastaavat siitä, että menetyksiltä vältytään ja seuraavat sekä varmistavat, että suunnitelmat ja toimenpideohjeet menetysten välttämiseksi ovat ajan tasalla ja niitä noudatetaan. Työjärjestyksessä on määritelty yksikön päälliköiden vastuut myös sisäisen valvonnan näkökulmasta.

Pelastusopiston laatujärjestelmän mukaisessa perehdyttämisessä sisäisen valvonnan osalta ohjeistetaan muun muassa virkapuhelinten, ajoneuvojen ja taksien käyttöä sekä perehdytetään henkilökuntaa yleisimpiin säädöksiin ja määräyksiin kuten esimerkiksi virkamiesten sivutoimikäytäntöihin ja matkustussääntöön. Lisäksi uusi henkilö perehdytetyt keskeisiin, mm. matkustukseen, edustamiseen ja työaikaan liittyviin kysymyksiin Pelastusopiston intranetissa olevan interaktiivisen perehdytyspaketin avulla. Sisäinen valvonta Pelastusopistossa on osa johtamista ja sisäinen tarkkailu kuuluu toimintojen vastuuhenkilöiden tehtäviin. Erillistä sisäisen tarkastajan virkaa ei ole katsottu taroituksenmukaiseksi perustaa noin sadan henkilön organisaatioon.

Pelastusopiston sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan asianmukaisuutta ja riittävyyttä arvioitiin sisäasiainministeriön ohjeiden mukaisesti tammikuussa 2009. Arviointikyselylomakkeeseen vastasivat opistossa rehtori, hallintopäällikkö, talouspäällikkö ja uusina vastaajina koulutusjohtaja ja Kriisinhallintakeskuksen johtaja.

Yksilöiden vastauksista laadittiin yhteenveto, joka toimitetaan tulosohjaajalle toimintakertomuksen yhteydessä.

Suoritetun itse arvioinnin perusteella voidaan todeta, että organisaation sisäinen toimintaympäristö on melko hyvällä tasolla. Kehittämistä kaivataan laillisuusvalvonnan vastuukysymyksiin ja ohjeistuksiin, joihin onkin tulossa parannusta vuoden 2009 aikana asiaan perehtyneen SM:n työryhmän esityksen perusteella. Myöskään sisäisen valvonnan yleisissä menettelytavoissa ei havaittu suuria puutteita. Pelastusopistolla on toteutettu vuonna 2006 ulkoinen auditointi, mutta ainakaan toistaiseksi ei ole koettu tarpeelliseksi säännöllisen ulkoisen auditoinnin toteuttamista. Sisäisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen osalta kehittämismahdollisuuksia nähtiin valvonnan ja tarkastustoiminnan nykyistä vieläkin selkeämmässä vastuuttamisessa ja toiminnan järjestelmällisyydessä sekä yksiköiden välisten tavoitteiden yhtenäisemmässä toteutumisessa. Haasteita tästä näkökulmasta ovat tuoneet myös lisääntyneet rahoituslähteet sekä Kriisinhallintakeskuksen voimakas kasvu sekä määrällisesti että toiminnallisesti. Riskienhallinnan osalta opistossa nähtiin myös kehitettävää. Riskien kartoittamis-, arviointi- ja hallintamenettelyt eivät opistossa tämän kyselyn perusteella ole vielä riittävän suunnitelmallisia ja järjestelmällisiä. Toimitilariskien hallinnassa liittyen Kriisinhallintakeskuksen voimakkaaseen kasvuun on selkeästi kehitettävää. Toiminnan tavoitteita uhkaavien riskien tunnistaminen ja työturvallisuuden riskienhallinta sai muita riskienhallinnan osa-alueita paremmat arviot.

Arviointi- ja vahvistuslausuma:

Olen arvioinut täyttääkö Pelastusopiston sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta sille talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet ja todennut, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt ovat olennaisilta osiltaan riittäviä ja täyttävät niille asetetut tavoitteet. Pelastusopiston sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on arvioitu edellä tässä kappaleessa kuvatulla tavalla. Tehdyn arvioinnin perusteella voidaan todeta, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta Pelastusopistossa ei sisällä olennaisia puutteita.

Rehtori Reijo Tolppi

8 KRIISINHALLINTAKESKUS

Kriisinhallintakeskuksen toista toimintavuotta kuvaavat suhteellisen suuret muutokset uusien tehtävien ja vastuiden myötä. Lakimuutokset laeissa siviilihenkilöstön osallistumisesta kriisinhallintaan ja Pelastusopistosta, jotka tulivat voimaan 1. elokuuta 2008, lisäsivät Kriisinhallintakeskuksen lakisääteisiä tehtäviä ja selvensivät Kriisinhallintakeskuksen asemaa Pelastusopiston yhteydessä.

Suurimpana yksittäisenä muutoksena oli siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden rekrytoinnin siirto sisäasiainministeriöstä Kriisinhallintakeskukseen ja asiantuntijoiden rekrytointiin liittyvät henkilöstöhallinnolliset tehtävät ja materiaaliset ja logistiset valmiudet. Kriisinhallintakeskuksesta tuli myös valtiotyönantajaedustaja asiantuntijoille, jotka se nimittää määräaikaiseen siviilikriisinhallintatehtävään. Myös asiantuntijoiden tehtävissä oloon liittyvä tilannekuvan ylläpito siirtyi Kriisinhallintakeskuksen vastuulle. Lakisääteisiksi tehtäviksi tulivat myös siviilikriisinhallintaan liittyvät tutkimus- ja kehittämistoimet.

Näiden muutosten myötä Kriisinhallintakeskuksen vastuulle siirtyivät kaikki siviilikriisinhallinnan operatiivisiin kansallisiin valmiuksiin ja niiden ylläpitoon liittyvät tehtävät.

Rekrytoinnin siirtoprosessi käynnistyi keväällä 2008 ja jatkui koko loppuvuoden ajan siten, että vastuu toiminnasta oli Kriisinhallintakeskuksella 1. elokuuta 2008 alkaen. Siirto ei aiheuttanut pelättyä notkahdusta palvelustasossa lukuun ottamatta siviilikriisinhallinnan poliisihenkilöstöä, jossa väliaikaiseen palvelutason heikkenemiseen syinä olivat sekä ministeriön poliisiosastolla tapahtuneet henkilöstömuutokset että Kriisinhallintakeskuksesta johtumaton pitkittynyt poliisihenkilöstösuunnittelijan rekrytointi Kriisinhallintakeskukseen. Palvelutasossa myös poliisien suhteen päästiin normaaliin tilanteeseen loppuvuodesta 2008.

Kokonaisuutena voitiin havaita, että tehtävät ja voimavarat rekrytoinnin (Kriisinhallintakeskuksen henkilöstösektori) eivät olleet tasapainossa. Tähän tilanteeseen vaikuttivat

siirtoprosessin lisäksi yllättäen tulleet uudet tehtävänannot erityisesti Georgian tarkkailuoperaation rekrytoinnin suhteen.

Kriisinhallintakeskus osallistui kansallisen siviilikriisinhallinnan strategian valmisteluun. Hallitus hyväksyi strategian elokuun lopulla 2008 ja se muodostaa operatiivisten kansallisten valmiuksien osalta kehityslinjat Kriisinhallintakeskuksen toiminnalle ja sen kehittämiseksi pitkälle tulevaisuuteen. Yleisviestinä strategiasta voi todeta sen, että Suomi tulee vahvistamaan osallistumista siviilikriisinhallintaan ja sillä on luonnollisesti suora yhteys kansallisiin operatiivisiin valmiuksiin koulutuksessa, rekrytoinnissa, materiaalisissa ja logistisissa valmiuksissa sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnassa. Kriisinhallintakeskuksen kasvupainetta tehtävien suorittamiseksi lisää strategian lisäksi 23.1.2009 hallituksen hyväksymä turvallisuus- ja puolustuspoliittinen selonteko, joka kirjaa siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden määrän lisäämistä huomattavasti yli strategian esittämän 150 henkilön vuositason. Kriisinhallintakeskukselta ei pyydetty lausuntoa turvallisuus- ja puolustuspoliittiseen selontekoon.

Siviilikriisinhallinnan koulutustoiminta on kehittynyt ja ammatillistunut vuoden 2008 aikana. Rekrytointiin liittyvien tehtävien myötä koulutussektorin vastuulle ovat tulleet myös operaatioihin perehdytyskoulutukset ja palaute- ja jälkipuintitilaisuudet. Erikoistumiskoulutuksia järjestettiin inhimillisestä turvallisuudesta kriisinhallinnassa (London School of Economics and Political Sciences –yliopiston kanssa) ja kokonaisvaltaisesta kriisinhallinnasta Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen kanssa osana Kokonaisvaltaisen Kriisinhallinnan osaamiskeskuksen toimintaa. Vuoden aikana käynnistyivät myös Poliisiammattikorkeakoulun kanssa järjestettävän siviilipoliisikoulutuksen suunnittelu ja Raja- ja merivartiokoulun kanssa käynnistettävä raja-asiantuntijoille tarkoitettu siviilikriisinhallintakoulutus. Vuoden aikana osallistuttiin myös aktiivisesti EGT-koulutustoimintaan järjestämällä viides Civilian Response Team-koulutus ja osallistumalla eri EGT-työryhmiin mm. koulutuksen standardoinnin ja sertifiointin suhteen. ESDC yhteistyössä keskityttiin tuottamaan verkko-opetusmateriaalia ja valmistelevaan yhteistä vuonna 2009 toteutettavaa koulutusta (ESDC HLC).

Muita huomattavia tapahtumia toimintavuoden aikana olivat Kriisinhallintakeskuksen 1325-ohjausryhmän perustaminen, josta on kehittynyt nopeasti tärkeä toimija kansalli-

sen 1325-toimintaohjelman toteutuksessa ja Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen kanssa perustettu Kokonaisvaltaisen Kriisinhallinnan Osaamiskeskus. Osaamiskeskuksen puitteissa järjestettiin ensimmäinen yhteinen koulutus Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen kanssa ja sovittiin ensimmäisestä yhteisestä julkaisusta.

Kriisinhallintakeskus osallistui suunnitellusti harjoituksiin, joissa siviilikriisinhallinnan osaamisella oli merkitystä ja joiden voitiin katsoa hyödyttävän omia valmiuksia. Näitä harjoituksia olivat kesällä järjestetty MILEX 08-harjoitus ja syksyllä järjestetty VIKING 08-harjoitus. SHIFT-palvelun käyttöönottoa harkittiin ja siitä kerättiin kokemusta MNE 5-harjoituksen puitteissa. Sovelluksen todettiin olevan vielä täysin keskenäinen kehityksen suhteen eikä sen katsottu vastaavan Kriisinhallintakeskuksen tilannekuva- ja yhteydenpitotarpeita ja tämän sekä täysin tuntemattomien ja vaikeasti arvioitavien kustannusvaikutusten vuoksi päädyttiin luopua ajatuksesta ottaa SHIFT käyttöön.

Kriisinhallintakeskuksen tutkimus- ja kehittämissektori teki lakisääteiseksi tullutta tutkimus- ja kehittämistehtävää vuonna 2007 valmistuneen tutkimusohjelman mukaisesti ja vuodelle 2008 asetetun tavoitteen mukaisesti. Ensimmäinen akateemiset kriteerit täyttävä tutkimusjulkaisu (artikkelikokoelma) CMC Finland Yearbook 2008 on Civilian Crisis Management julkaistiin marraskuussa 2008. Tämän lisäksi tutkimussektori julkaisi elektronisesti ns. working papers –papereita ja vastasi suomenkielisen siviilikriisinhallinnan erikoisjulkaisun valmistelusta ja julkaisusta. Tutkimussektorin toiminta rahoitettiin lähes täysin ESR-hankkeen 'alueellinen siviilikriisinhallinnan kehittämishanke' puitteissa. Tutkimusyhteistyö kotimaisten ja ulkomaisten yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa tiivistyi toimintavuoden kuluessa.

Kriisinhallintakeskukselle tuli lisävastuita syksyn 2008 aikana kansainvälisen pelastustoimen valmiuden laajentamisen ja uudistamisen myötä siinä määrin, että sen vaatima suunnittelutyö ei mahdollistanut EU:n pelastustoimen tarjouskilpailuun osallistumista. Toimintavuoden päätavoite kansainvälisen pelastustoimen koulutuksessa oli UUSIMAA 2008 harjoitusvalmistelujen johto ja koordinointi ja kesäkuussa 2008 järjestetty harjoitus onnistui täysin tavoitteiden mukaisesti. Harjoitus toimi samalla FRF-koulutuksena. Kriisinhallintakeskus on osallistunut suunnitellusti Naton siviilihenkilöi-

den suojaamisen projektiin ja on suunnitellut uusimuotoisen CBRN-koulutuksen, jota voidaan pilotoinnin jälkeen markkinoida myös myytävänä erikoistumiskoulutuksena.

Tässä yhteydessä on korostettava sitä nopeaa kehitystä, joka tapahtuu siviilikriisinhallinnan kehittämisen ja osallistumisen suhteen EU:ssa ja jolla on välitön vaikutus kotimaan valmiuksiin. Suomen poliittinen johto on sitoutunut sekä kansallisessa siviilikriisinhallinnan strategiassa että uudessa turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa vahvistamaan huomattavasti osallistumista siviilikriisinhallintaan. Tämä luo väistämättä lisää kasvu- ja kehityspaineita kotimaan operatiivisille valmiuksille, jotka ovat Kriisinhallintakeskuksen vastuulla. Rekrytoinnin siirtoon liittyvät lakiuudistukset selvensivät tulosohjaus- ja vastuusuhteita Kriisinhallintakeskuksen osalta Pelastusopistossa, mutta samanaikaisesti oli mahdollista havaita ennakolta tuntemattomia tehtäviä, jotka eivät ole osoittautuneet yksinkertaiseksi toimittaessa hallinnollisesti osana Pelastusopistoa. Kriisinhallintakeskuksen toiminnan piirissä on oman henkilökunnan lisäksi noin 130 kansainvälisissä asiantuntijatehtävissä olevaa henkilöä, jotka ovat määräaikaaisessa palvelussuhteessa Kriisinhallintakeskukseen (Pelastusopistoon). Tämä on luonut ennakoitua enemmän henkilöstö-, palkka- ja materiaalihallintoon liittyviä tehtäviä, joissa soveltaminen Pelastusopisto-kokonaisuuteen ei ole yksinkertaista. Sama koskee koko toiminnan ratkaisuvälillä ja vastuukysymyksiä. Tässä vaiheessa olisi tarkastelun kohteeksi otettava mahdollisuus Kriisinhallintakeskuksen toiminnan hallinnollisesta irrottamisesta Pelastusopiston yhteydestä jo siitä syystä, että tämä haasteelliseksi osoittautunut yhteensovittaminen ei jatkossa muodostaisi uhkaa siviilikriisinhallinnan kansallisten valmiuksien toteuttamiselle eikä tarpeettomasti vaikeuttaisi Pelastusopiston ja Kriisinhallintakeskusten tehtävien suorittamista.

9 ALLEKIRJOITUS

Toimintakertomus on hyväksytty.

Kuopiossa 18. päivänä helmikuuta 2009

Rehtori Reijo Tolppi